Onderwerp: Ontwerp meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 BVO DRAN, incl. gewijzigde begroting 2023

Ons kenmerk: 2023-017188

Nummer.

Elst, 4 april 2023

AAN DE RAAD

1. **Voorstel**
   1. Kennis te nemen van de ontwerp meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 BVO DRAN, inclusief de gewijzigde begroting 2023, en de 'Financiële gegevens BVO DRAN 2022'.
   2. Geen gebruik te maken van de gelegenheid om een zienswijze in te dienen.

2. **Inleiding**
   De Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer in 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen, waaronder Overbetuwe. Dit vervoer wordt uitgevoerd onder de naam AVAN.

   Op 23 maart 2023 is de meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (hierna MJPB), inclusief de gewijzigde begroting 2023 in de bestuursvergadering van de BVO DRAN vastgesteld. Conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling wordt de gemeenteraad om een zienswijze gevraagd. Op 6 juli 2023 zal het bestuur van de BVO DRAN de MJPB definitief vaststellen.

3. **Doel en beoogd effect**
   Inzicht geven in de MJPB 2024-2027 BVO DRAN, inclusief de gewijzigde begroting 2023) en de concept afrekening BVO DRAN 2022 en u in de gelegenheid stellen een zienswijze hierover in te dienen.

4. **Argumenten**

   1.1 Er ligt een ontwerp meerjarenprogrammabegroting, inclusief een begrotingswijziging 2022, voor die goed is afgestemd met de gemeente Overbetuwe
   In de gewijzigde begroting 2023 en de ontwerpbegroting 2024-2027 zijn de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2024 meegenomen. In de inleiding van de ontwerpbegroting staan de uitgangspunten nader uitgewerkt. Op basis van een analyse van het feitelijke gebruik van het doelgroepenvervoer in Overbetuwe en onze beleidsmaatregelen worden voor Overbetuwe sinds enkele jaren aangepaste uitgangspunten gehanteerd. Deze zijn met betrekking tot de voorliggende MJPB

ongewijzigd gebleven. Voor een toelichting op de afwijkende uitgangspunten zie het raadsvoorstel met betrekking tot de MJPB 2022-2025 [1].

1.2 De 'Financiële gegevens BVO DRAN 2022' geven inzicht in het financiële resultaat over 2022.
In artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) is opgenomen dat het bestuur van de BVO DRAN de voorlopige jaarrekening voor 30 april 2023 aan de raden van de deelnemende gemeenten verstrekt. Net als voorgaande jaren is dit voor de BVO DRAN praktisch niet haalbaar.

Het bestuur van de BVO DRAN heeft besloten om u, in het kader van uw controlerende taak, alvast de financiële gegevens over 2022 te verstrekken die als basis dienen voor de jaarrekening 2022. Bespreking en besluitvorming van de jaarrekening 2022 staat gepland voor de bestuursvergadering van 6 juli 2023, waarna jaarrekening, accountantsverklaring en accountantsverslag aan u wordt toegezonden.

2.1 Het college ziet geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze
In de gewijzigde begroting 2023 en de MJPB is rekening gehouden met alle relevante beheersmatige aspecten van de organisatie en toekomstige uitdagingen. De uitgangspunten zijn ambtelijk goed afgestemd met de deelnemende gemeenten. De gewijzigde begroting 2023 en de MJPB geven hierdoor geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 Open eind systematiek
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee. De BVO DRAN beperkt dit risico door in de MJPB uit te gaan van een groei in het gebruik op basis van de realisatiecijfers van de afgelopen jaren.

1.2 Aanhoudend chauffeurstekort
Het vervoer staat momenteel onder druk wegens het landelijk personeelstekort. In het leerlingenvervoer heeft dit in het najaar van 2022 het onwenselijke gevolg gehad dat het voor het schooljaar 2022-2023 noodzakelijk werd de maximale reistijden te verhogen. Ondanks de vele inspanningen van de vervoerders om nieuwe chauffeurs te werven, blijft het zeer moeizaam om in het benodigde aantal chauffeurs te voorzien. In de MJPB gaan we uit van een groeiend gebruik van het vervoer. Indien de chauffeurstekorten aanhouden kan hier mogelijk op termijn onvoldoende in worden voorzien.

1.3 Aanbesteding indien vervoerscontracten niet worden verlengd
Met vervoerders zijn in 2020 contracten afgesloten voor een initiële periode van 4 jaren en drie verlengingsopties van elk twee jaren. Op dit moment lopen de gesprekken met de vervoerders over een eerste verlenging voor de periode medio 2024 tot en met medio

[1] 21rv000031 - Raadsvoorstel Ontwerp meerjarenprogrammabegroting 2022-2025 BVO DRAN, inclusief gewijzigde begroting 2021

2026. Mocht er geen overeenstemming over verlenging worden bereikt dienen delen van het vervoer te worden aanbesteed. In de huidige marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energie- en brandstofprijzen, investeren in zero emissie) leidt dit waarschijnlijk tot hogere tarieven dan de tarieven in de huidige contracten.

6. Financiën

Nadat de coronamaatregelen in de eerste helft van 2022 in korte tijd zijn ingetrokken, werd het weer mogelijk om zonder beperkingen te reizen. Hoewel het vervoersvolume weer toeneemt, verloopt het herstel langzaam. De omvang van het vervoer blijft in 2022 hierdoor nog ver achter het niveau van voor corona. In totaal heeft dit voor Overbetuwe geleid tot een onderschrijding in 2022 van € 255.000 (exclusief btw). Dit incidentele voordeel is reeds verwerkt in de gemeentelijke jaarrekening 2022.

De bijdrage voor de gemeente Overbetuwe voor de periode 2023-2027 ziet er als volgt uit:

Totale bijdrage	Bijgesteld 2023	2024	2025	2026	2027
Vraagafhankelijk vervoer	568.200	627.500	639.800	669.900	701.100
Routegebonden vervoer	1.569.600	1.778.900	1.979.100	2.154.000	2.428.400
BVO lasten	62.700	68.300	70.000	72.700	75.500
Totaal	**2.200.500**	**2.474.700**	**2.688.900**	**2.896.600**	**3.205.000**

Het effect op de gemeentelijke begroting is als volgt:

Effect op gemeentelijke begroting	Bijgesteld 2023	2024	2025	2026	2027
Wmo vraagafhankelijk vervoer	29.100	51.700	34.900	53.700	72.000
Jeugdwetvervoer	-47.800	-52.000	-59.000	-55.400	-48.100
Wmo dagbesteding	33.400	40.400	36.200	53.900	85.800
Leerlingenvervoer	14.400	20.400	-30.700	-19.000	161.400
Totaal	**29.100**	**60.500**	**-18.600**	**33.200**	**271.100**

De BVO lasten worden in de gemeentelijke begroting op basis van de omvang van het vervoer naar rato opgenomen in de kosten van de verschillende vervoersstromen.

Dit zorgt voor een nadelig effect op de gemeentelijke begroting (met uitzondeling van 2025).

Het financiële effect voor 2023, zoals aangegeven in bovenstaande tabel, wordt verwerkt in de 2e bestuursrapportage 2023. Het effect voor 2024 en verder wordt meegenomen in de kadernota en begroting 2023.

Het financiële effect is het gevolg van de volgende ontwikkelingen:

<u>Indexering tarieven</u>
In de MJPB houdt de BVO DRAN rekening met een jaarlijkse indexering van de taxitarieven met 2% (volgens de NEA index). Voor 2023 is de indexatie bepaald op 13,7%. In december 2022 is een nieuwe Cao Zorgvervoer en Taxi overeengekomen, waarin een loonstijging per 1 januari 2024 van 4% is opgenomen. In de MJPB wordt daarom voor 2024 al rekening gehouden met een indexatie van 4,3%. Voor 2023 is de jaarlijkse indexering van 2% verwerkt in onze begroting. De bijstelling van de indexering

naar 13,7% zorgt daarom voor een nadeel in 2023. Met de indexatie voor 2024 hebben we nog geen rekening gehouden. Dit wordt overeenkomstig onze begrotingssystematiek verwerkt in kadernota en begroting 2024.

Duurzaamheidsambitie: richting zero emissie
In de aanbesteding van 2020 is een duurzaamheidsambitie richting 100% zero emissie vervoer opgenomen. In de vorige MJPB is vanaf medio 2024 in de meerjarige begroting alvast rekening gehouden met een reservering kosten zero emissie van +5% van de vervoerkosten van het vraagafhankelijk vervoer en +15% van de vervoerskosten van het routevervoer. Naar aanleiding van de onderhandelingen met vervoerders over de contractverlenging voor de periode medio 2024 t/m medio 2026 is inmiddels meer inzicht gekregen op de feitelijke kostentoename als gevolg van de duurzaamheidsambitie gedurende deze periode. Voor het vraagafhankelijk vervoer betekent dit dat er geen rekening hoeft te worden gehouden met meerkosten. De eerder begrote meerkosten worden daarom voor de periode medio 2024 tot en met medio 2026 teruggebracht van +5% naar +0%. Voor de periode na medio 2026 blijft de reservering van +5% meerkosten staan. Voor het routevervoer is tot nu toe uitgegaan van meerkosten van +15% op basis van 100% zero emissie. Het infaseringsplan met de vervoerders gaat voor de eerste verlengingsperiode echter uit van 50% zero emissie vervoer. Hierdoor worden de begrote meerkosten voor deze periode teruggebracht van +15% naar +7,5%. Vanaf medio 2026 blijven we vasthouden aan +15%.

Vraagafhankelijk vervoer: herstel na corona
In 2022 groeit het vervoersvolume weer ten opzichte van 2020 en 2021, maar het herstel verloopt langzaam. De verwachting is dat het herstel van het vervoer in 2023 verder doorzet richting het niveau van voor de coronacrisis. Voor de MJPB is daarom het vervoersvolume van de laatste vier maanden van 2019 als uitgangspunt gehanteerd.

Jeugdwetvervoer
Met ingang van 2021 is de jaarlijkse verwachte toename van het gebruik bijgesteld van +15% naar +5%. Basis hiervoor was het aanscherpen van de indicatiestelling, met name op het gebied van vervoer naar BSO+. Dit leidde tot een afname van het aantal indicaties. In 2022 heeft deze afname zich verder doorgezet van gemiddeld 30 lopende voorzieningen per maand in 2021 naar gemiddeld 23 per maand in 2022. Dit verklaart het effect op de gemeentelijke begroting met betrekking tot het Jeugdwetvervoer.

Jaarschijf 2027
De tabel met het effect op de gemeentelijke begroting laat een sterke toename van de kosten in 2027 zien. Jaarschijf 2027 is nieuw op de gemeentelijke begroting. Als uitgangspunt voor 2027 wordt daarom jaarschijf 2026 gehanteerd. Daarin wordt conform de MJPB 2023-2026 van vorig jaar wel rekening gehouden met verwachte kostenstijgingen voor 2026 (bijv. de verwachte jaarlijkse toename van het gebruik en de jaarlijkse BVO lasten), maar nog niet met de gebruikelijke jaarlijkse kostenstijgingen voor 2027. Dit resulteert daardoor in een groot effect ten opzichte van de gemeentelijke begroting in 2027.

7. Duurzaamheid

a. Energietransitie

Binnen het doelgroepenvervoer is met ingang van de nieuwe contracten medio 2020 fors ingezet op duurzaamheid. Dat houdt in dat er gebruik gemaakt wordt van biobrandstoffen (biogas en biodiesel) en elektriciteit. In jaarlijkse stappen is sprake van een toenemende mate van duurzaamheid die tot medio 2024 op 95% is genormeerd, waarvan 35% zero emissie met betrekking tot het vraagafhankelijk vervoer en 5% met betrekking tot het routevervoer. Qua realisatie ligt Avan op schema.

Vanaf medio 2024 wordt sterk ingezet op de transitie van biobrandstoffen naar zero emissie doelgroepenvervoer. Tijdens de bestuursvergadering van 24 maart 2022 is ten aanzien van deze ambitie besloten dat uiterlijk 1 januari 2028 sprake is van volledig zero emissie doelgroepenvervoer.

b. Circulaire Economie
Niet van toepassing

c. Klimaatadaptatie
Niet van toepassing

8. Vervolg

Planning
Na behandeling in de raad wordt de BVO DRAN op de hoogte gebracht van het raadsbesluit. Op 6 juli 2023 zal het bestuur van de BVO DRAN de MJPB definitief vaststellen. De vastgestelde begroting en de reactie/verwerking van de zienswijzen zal uw raad na 6 juli ter kennisgeving worden aangeboden.

Communicatie
Niet van toepassing.

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente
Het bieden van ondersteuning in de vorm van taxivervoer aan inwoners die niet in staat zijn zelfstandig te reizen of met hulp van het eigen netwerk is een wettelijke taak van de gemeente.

Evaluatie
Niet van toepassing.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,

de gemeentesecretaris	de burgemeester
P.J.E. Breukers	R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. Vastgestelde ontwerp MJPB 2024-2027 BVO DRAN, incl. gewijzigde begroting 2023
2. Aanbiedingsbrief ontwerp MJPB 2024-2027 BVO DRAN, incl. gewijzigde begroting 2023.
3. Kaderbrief 2024

4. Memo Financiële gegevens BVO DRAN 2022
5. Financiële gegevens BVO DRAN 2022 – Afrekening gemeenten
6. Financiële gegevens BVO DRAN 2022 – Balans
7. Financiële gegevens BVO DRAN 2022 – Winst- en verliesrekening
8. Zienswijze gemeente Overbetuwe op MJPB 2024-2027
9. Raadsbesluit ontwerp MJPB 2024-2027 BVO DRAN, incl. gewijzigde begroting 2023.

Portefeuillehouder: Wethouder René Post
De behandelend ambtenaar is Eelco Kroos. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl